

Kazalo

Kratice	9
Predgovor	11
1 Opredelitev bioetike	15
1.1 Izvor bioetike	15
1.2 Bioetika kot prenovljena medicinska etika	17
1.2.1 Bioetika v Sloveniji	23
1.3 Bioetika kot etika življenja v širšem smislu	26
2 Pluralizem vrednot in skupna načela bioetike	33
2.1 Pluralizem, »moralni tujci« in etika diskurza	33
2.2 Štiri temeljna načela bioetike	37
2.2.1 Spoštovanje avtonomije	40
2.2.2 Neškodovanje	43
2.2.3 Dobrodelnost	44
2.2.4 Pravičnost	45
2.3 Ovrednotenje paradigme načel	46
2.4 Evropska načela bioetike in poseben pomen ranljivosti	49
2.5 Temeljno načelo spoštovanja dostojanstva vsake človeške osebe	52
3 Dva tokova bioetike	63
3.1 Osrednji pojem osebe	64
3.2 Bioetika kvalitete življenja	66
3.2.1 Peter Singer: preferenčni utilitarizem	66
3.2.2 Novo pojmovanje osebe	67
3.2.3 Kritika Singerjeve etike	72
3.2.4 Bioetika kvalitete življenja v Sloveniji	75
3.3 Bioetika nedotakljivosti življenja	77
3.3.1 Laična bioetika nedotakljivosti življenja	77
3.3.2 Krščanska bioetika nedotakljivost življenja	80

3.3.3	Posebnost katoliškega pristopa k bioetičnim vprašanjem	82
3.3.4	Oblikovanje etičnega argumenta	88
4	Status človeškega zarodka	95
4.1	Temeljno vprašanje o začetku človeškega življenja	95
4.2	Kratek pogled v zgodovino stališč etičnih komisij	96
4.3	Pravna ureditev raziskav na zarodkih v Sloveniji	98
4.4	Uporaba človeških zarodkov za raziskave	103
4.4.1	Soočenje argumentov	103
4.4.2	Argument embrioloških dejstev	104
4.4.3	Argument dostojanstva in ranljivosti človeške osebe	107
4.4.4	Argument nepristranskosti	108
4.4.5	Tucioristični argument	110
4.4.6	Argument spolzkega klanca	111
4.5	Stališče Katoliške Cerkve glede statusa človeškega zarodka	112
5	Splav	121
5.1	Pravica do življenja ali pravica do svobodnega odločanja	121
5.2	Opredelitev splava	123
5.3	Pravni vidik	123
5.4	Etični vidik	126
5.5	Stališče Katoliške Cerkve do splava	131
5.6	Pravica do ugovora vesti	136
6	Oplopitev z biomedicinsko pomočjo	145
6.1	Tehnike oploditve z biomedicinsko pomočjo	145
6.2	Pravica do postopkov oploditve z biomedicinsko pomočjo in vprašanje socialnega zamrzovanja jajčnih celic	150
6.3	Etični vidik	153
6.4	Katoliški pogled	157
7	Nadomestno materinstvo	165
7.1	Opredelitev nadomestnega materinstva	165
7.2	Etična presoja nadomestnega materinstva	167

7.2.1	Vidik staršev naročnikov	167
7.2.2	Vidik nadomestne matere	168
7.2.3	Vidik otroka	171
7.3	Stališče Katoliške Cerkve do nadomestnega materinstva	172
8	Genski inženiring	179
8.1	Razvoj genetike	179
8.1.1	Človeški genom	181
8.1.2	Matične celice	185
8.1.3	Gensko zdravljenje	189
8.2	Kloniranje človeka	192
8.2.1	Opredelitev kloniranja	192
8.2.2	Etična presoja kloniranja	194
8.2.3	Stališče Katoliške Cerkve do kloniranja	197
8.3	Biotehnološka krepitev človeka	199
8.3.1	Transhumanistične težnje po popolnosti	200
8.3.2	Tveganja pri načrtovanju krepitev človeka	203
8.3.3	Etična merila pri poseganju v človeški genom	204
8.3.4	Stališče Katoliške Cerkve do genskega spreminjanja človeka	206
9	Evtanazija	213
9.1	Opredelitev evtanazije	213
9.2	Postopen proces legalizacije evtanazije	216
9.3	Etična razprava	223
9.4	Katoliški pogled na evtanazijo	228
9.5	Pomen paliativne oskrbe	235
10	Skrb za naravno okolje	245
10.1	Različni modeli okoljske bioetike	246
10.1.1	Antropocentrizem	246
10.1.2	Biocentrizem	248
10.1.3	Ekocentrizem	251

10.2	Očitek krščanskemu antropocentrizmu za sprožitev ekološke krize	252
10.3	Svetopisemski temelji človekove odgovornosti do naravnega okolja	254
10.3.1	Temeljna dobrost vsega stvarstva	255
10.3.2	Človek kot eno od ustvarjenih bitij	257
10.3.3	Človek kot Božja podoba v stvarstvu	257
10.3.4	Pomen sobote	258
10.3.5	Stvarjenje kot odprt proces	259
10.4	Katoliški pogled na človekovo odgovornost do naravnega okolja	260
10.4.1	Zadržanost Katoliške Cerkve do okoljskih vprašanj	260
10.4.2	Prelomnica z objavo okrožnice <i>Laudato si'</i>	262
10.4.3	Ekološko spreobrnjenje	266
10.4.4	Celostna krščanska bioetika	268
11	Odnos do živali	277
11.1	Status živali v etiki	277
11.2	Krščanstvo in etika živali	280
11.3	Tri specifična področja odnosov do živali: hišni ljubljenci, živinoreja in poskusi na živalih	284
11.3.1	Odnos do hišnih ljubljencev	285
11.3.2	Odnos do živinoreje	285
11.3.3	Poskusi na živalih	287
12	Bibliografija	293
12.1	Dokumenti Katoliške Cerkve	293
12.2	Temeljna literatura	294
12.3	Ostala literatura	294